

VZPOMÍNKA NA DOC. MUDR. CIGÁNKA, CSC.

doc. MUDr. Jiří Pašta, CSc., FEBO

Večer 19.4.2020 náhle zemřel plk. v.v. doc. MUDr. Luděk Cigánek, CSc. Smutný fakt, jenž zasáhl mnoho oftalmologů, kteří ho znali, obdivovali, měli rádi a byli mu za mnohé vděční. Pro nás, které vychoval je to daleko víc osobnější. Byl to nejenom náš primář, ale hlavně učitel, rádce a přítel, a to nejenom ve věcech odborných, ale i v běžném životě.

Narodil se 28.6. 1930 v Melči na Opavsku. Otec byl venkovský učitel. Během 2. světové války byl po ukončení základní školy totálně nasazen, a teprve po jejím ukončení mohl absolvovat opavské gymnázium, odmaturoval v roce 1950.

Poté studoval Vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové, kde v něm profesor Vanýsek vzbudil zájem o oftalmologii. Promoval v r. 1956. Jako voják musel však nejdříve pracovat jako praktický lékař (atestace z vnitřního lékařství) a v organizačních funkcích na Ministerstvu národní obrany v Praze, takže k oftalmologii se dostal až po devíti letech, kdy nastoupil na Oční oddělení Ústřední vojenské nemocnice v Praze.

Oftalmologii studoval pod vedením tehdejšího náčelníka Očního oddělení ÚVN doc. MUDr. V. Jenšího, CSc., zručného a zkušeného oftalmochirurga, ale stážoval i u prof. Françoise v Gentu, u prof. Franceschetiho v Ženevě, u prof. Plitase v Kyjevě i jinde. Kromě operativy katarakty se věnoval traumatologii očníce a operacím slzných cest.

V roce 1980 převzal vedení očního oddělení ÚVN Praha a vedl je až do roku 1993. V tomto období uplatnil svoje excelentní organizační schopnosti. Zařídil rozsáhlé stavební úpravy, které poskytly lékařům rozvíjejícího se pracoviště důstojné zázemí, napravil chyby svých předchůdců tím, že z balkónových prostor konečně vybudoval důstojný moderní operační sál. Přebudované oddělení vybavil moderní technikou a zavedl mikrochirurgii.

Doc. Cigánek byl zkušeným diagnostikem, brilantním mikrochirurgem, a soustavně pracoval na dosažení a udržení špičkové úrovně pracoviště. Krok s moderním vývojem oboru udržoval cílevědomě zakoupením příslušné moderní techniky, odesláním nás, tehdy mladých oftalmologů, na stáž doma, či v cizině, a poté zahájením příslušné diagnostické/terapeutické metody na našem pracovišti, což v ČSSR bylo výjimečné. Ze svého oddělení dokázal vybudovat respektované mikrochirurgické pracoviště.

V roce 1986 obhájil kandidátskou disertační práci na téma vlivu geochemického faktoru na ukládání stopových prvků do lidské oční čočky. V roce 1988 habilitoval. Přednášel na našich i mezinárodních kongresech, v odborných časopisech publikoval přes 50 prací.

Doc. Cigánek byl i dlouholetým členem výboru ČOS. Po dobu vedení oddělení zastával i funkci hlavního odborníka ČSLA pro oftalmologii, v této funkci pomáhal s rozvojem a staral se o náležitou úroveň očních pracovišť ve vojenských nemocnicích. Zavedl i pravidelná shromáždění náčelníků očních oddělení vojenských nemocnic s odbornými sděleními,

Plk. v.v. doc. MUDr. Luděk Cigánek, CSc. vlevo

později i hlavních očních odborníků spřátelených armád a aktivně se zasloužil o to, že vojenská oftalmologie byla oftalmologickou obcí uznávána a dobře hodnocena.

Byl výborným šéfem s obrovskou přirozenou autoritou, vždy pomohl a poradil nejenom v odborných věcech, ale i v životě. Provedl nás, spolu s MUDr. J. Vladykovou, Dr.Sc. úskalími oftalmologie, ale i obdobím socialistického realismu a prvním porevolučním obdobím. V raném porevolučním období vzpomínám a nezapomenu na velkou výpravu vojenských oftalmologů autobusem Karosa do Leuven, na Katolickou universitu, kterou zorganizoval. Oční kliniku na universitě tehdy vedl prof. Luc Missotten, který nás velmi přátelsky přivítal a provedl nás po klinice. Já osobně jsem díky tomu na této klinice později na grantované stáži strávil velmi přínosný týden.

Doc. Cigánek byl výborným pedagogem s dobrým odhadem na lidi. Vychoval mnoho očařů, z nichž si dovoluji jmenovat doc. Leštáka, prim. Bartoše, prim. Velka, prim. Madunického, prim. Šína, prim. Velka, prim. Ernesta, as. Dubskou i mě. Ovlivnil i osudy některých oftalmologů, kteří na Očním oddělení ÚVN Praha byli v rámci základní vojenské služby nebo na vojenském cvičení.

V soukromí byl milovníkem umění, hlavně malířství, uznávaným znalcem porcelánu, po revoluci úspěšným podnikatelem a to nejenom ve zdravotnictví.

Milý pane docente, můj učiteli, příteli, rádče, mentore, díky za to, co jste pro mě osobně, pro oftalmologii i vojenskou oftalmologii vykonal. Dovolím si poděkovat i za ostatní Vaše bývalé zaměstnance a žáky. Je nám bez Vás smutno!

Za Oční kliniku 1. LF UK a ÚVN Praha
doc. MUDr. Jiří Pašta, CSc., FEBO

Použity některé údaje z článku Plíšek, Frant.: Plk. doc. MUDr. Luděk Cigánek, CSc. šedesátníkem, Československá oftalmologie. 1990, Roč. 46, č. 3, S. 239-240. ISSN: 0009-059X.